

Singlehanded 2025

Janneke / Sam van Haaster

Zaterdag

Het is half acht in de avond, zeven uur na de start van de Singlehanded. Ik heb mijn koffie op, het is donker, de maaltijd smaakte goed, wat veel misschien, maar wat extra vulling kan geen kwaad deze dagen. Je weet nooit wanneer je weer de kans krijgt goed te eten tijdens deze zware prestatietocht.

Nog een klein half uur en dan ben ik bij Kornwerd, bij de sluizen naar het Wad. Na de start zag ik een grote kluit naar stuurboord gaan, naar dat kl*te gat van Lemmer. Een andere groep ging bakboord uit, naar het haventje aan de dijk Enhuizen-Lelystad. Een kleine groep ging noord uit, daar sluit ik me bij aan. Direct naar het Wad, zonder omwegen.

Dat was ook mijn plan: eerst alles op het Wad, ik moet op Terschelling kunnen zijn vannacht!

Maandag gaat het lelijker waaien, dan kan je de boodschappen op het zoet doen zonder op de tijd te letten. De kop er voor en gaan.

Ik zie de auto's op de Afsluitdijk, ze rijden, de actie van XR zal voorbij zijn, de brug en de sluis draaien gewoon, het gaat volgens plan: met de laatste vloed de Boontjes op, en met de kentering bij Harlingen bakboord uit, naar de eilanden.

Ralph met de Kelvin kroop naderbij vanaf de start. Bij het Vrouwenzand nam hij de kortere binnenbocht, hij liet zijn spi wat langer staan en kwam voor me uit in de slag na Stavoren. We belden even. Ralph kiest voor een nacht in Makkum, hij gaat zo stuurboord uit.

Kort voor Kornwerd komt de Woest Genoegen me achterop. We gaan samen vlot door de sluis. Ik ben eerder onder zeil maar hij haalt me snel in. Zo heb ik een loods-lichtje voor de Boontjes.

Er staat een mooi briesje, bij de Pollendam gaan we praktisch voor de wind naar buiten.

Het is een mooie rustige avond, er is nauwelijks ander verkeer. Zonder problemen steken we naar het zeegat, ik wil Terschelling aanlopen via het Schuitengat, dan heb ik mijn eerste stuk Jacobsruggen gehad. Ik word nog opgelopen door twee grotere jachten die de Meep inlopen, het zullen wel Duo's zijn.

Het donkere Schuitengat vaar ik puur op de plotter, twee keer spot ik een onverlichte groene ton waar hij volgens de plotter ook moest liggen. Om half twee loop ik Terschelling binnen, het is even zoeken naar een vrij stuk steiger. Als ik amper vast lig, word ik in het gezicht geschenen met een zaklamp. Het is de buurman, die vraagt of ik 'die val wil vastzetten, hij klappert!'. 'Serieus?' vraag ik, 'Ik lig nét vast!' Wat een hoop ongeduld, zéker geen deelnemer van ons. Slapen maar!

Zondag

De tweede dag van de Singlehanded is een werkdag, geen rustdag. Mijlen maken! Dat is het devies. Nog betrekkelijk fris en fit moet je nu de race veilig stellen en de lastigste doelen zien te halen.

Fris kan ik mezelf niet noemen, met amper drie heel koude slaapuren. Om zes uur weer op, na een kop thee eerst maar naar het havenkantoor, betalen en dan ergens een stempel zoeken. Gelukkig blijkt er op het invalidentoilet een verstopt te zijn door E&F. Dat scheelt weer een speurtocht in het donker.

Arnoud van de Vingilot moest ook poepen, we bespreken onze vorderingen en strategieën. Niet door de wc-deur, mocht u dat denken. Hij gaat tegen de klok in de Jacobsruggen doen, ik hoef niet meer door het Schuitengat en ga dus over de Slenk het lusje dichtbinden. Dat lijkt hem niks, het is niet bezeild, volgens hem is zijn methode aantrekkelijker. We gaan het zien. Ik maak liever het plan af dat ik in de kop heb.

Even na half acht gooi ik los, en met een prachtig rode ochtendgloed zeil ik naar de Slenk. Waar een baggeraar bezig is met schuiven, net nu. Dat maakt het er niet makkelijker op, en waar slaapt hij zijn bagger heen? Toch niet net het randje waar ik overstag wil?

Na een klein uur en 31 keer overstag ben ik er door! Nu tempo maken over Meep en Vliestroom. Ik zie de Vingilot komen, ik krijg een duimpje van Arnoud. Inderdaad, goed gedaan!

Boven Vlieland langs gaat mooi. Ik heb de grote gennua laten staan, een beetje ingerold kan hij door voor een fok. Dat zal ik later nog bezuren, dat ik de high-aspect er niet op gezet heb.

Er zitten een viertal jachten voor me, makkelijk om als gids te gebruiken. Ik word opgelopen door de Bliss. Madelon gebaart iets. Ik gebaar 'Molengat', maar ze trekt de schouders op in een 'dan niet' gebaar. Er hangt een stukje landvast overboord, ging het daar over? Ik ruim het op.

Later schuift een Breehorn 37, de Belle B van Lucas me voorbij, ik had hem al van ver zien komen. Zo ben ik toch wéér hekkensluiser geworden. De andere jachten lopen langzaam uit, het kleinste bootje - later blijkt dat de groene Kolibrie 660 van Bas te zijn - komt nog in de buurt, maar eenmaal bij het Molengat, niet bezeild, zijn zijn slagen beter. De zee boven Texel is erg knobbelig, en de wind is flink aangetrokken, dus het is zwaar werken geblazen.

Na de laatste slagen op de rede van Den Helder, we hebben stroom mee, doen we de KMJC aan. De Verkeers Centrale beantwoordt voortdurend de brave oproepen van alle deelnemers, die goed geluisterd hebben naar de instructies. Ik denk dat we voor de volgende keer het verzoek krijgen juist in stilte in/uit te varen, ze moeten er hoordol van worden!

Ik wissel genua voor high-aspect, dat loopt toch een stuk beter aan de wind, zeker als ze boven de vier komt. En dat hebben we, ik hoor de Kustwacht in hun weerbericht 5/6 met later zelfs 7Bf waarschuwen voor de komende 24 uur.

Om half zes ga ik DH weer uit, voor de slag binnendoor over het Wad naar Kornwerd en Makkum. In daglicht gaat dat nog prima, op de Texelstroom hebben we nog tijd mee, en kan ik even gaan koken met de helmstok-automaat bij. Eenmaal noord van de Lutjeswaard, het wordt donker, wordt het lastiger. Over de lange geul naar het oosten waait de wind de golven flink op, het wordt beuken, en iedere overstagmanoeuvre is een bezoekje met fel klapperende schoten. Die, zoals lijnen dat doen, in de knoop slaag zoals je zelf nooit had kunnen bedenken. Bij een overstag blijft er een schoot hangen achter de leidingdoorvoer bij de mast. Die wordt dus uit dek getrokken, fok!

Er liggen maar weinig verlichte tonnen hier om je met het sturen op te kunnen richten. Het is stikdonker, oriëntatie op de kust is lastig, ik zie de lichten van Den Oever aan voor die van Kornwerd en maak me dus blij voor niks, het is nog véél verder!

In het duister zie je het buiswater ook niet komen, ik krijg menige emmer in het gezicht gegooit, de bril kan net zo goed af. Als de tablet uitvalt en de stekker van de stuurautomaat los is en ik mijn hoofdlampje niet kan vinden, is de chaos even compleet. Op de hand sturen, naar wat vage tonnen, is dit nog leuk? Nee!

Dan vang ik op kanaal 16 de halve conversatie op van een noodoproep. Een zeiler waarschuwt ten bate van een andere zeiler die in de problemen zit. Dat moeten er wel een paar van ons zijn, andere gekken zitten nu niet op het water. De reddingsboot is snel ter plekke, de zeiler is ok, zijn boot niet: mast er af.

Ik maak me zorgen dat het over de veteraan Leon Bart gaat, 78 en op pad met een klein Engels bootje. Hij belde me een half uur daarvoor, hij zat nog op zee, voor de Noorderhaaks.

Later blijkt het een 'jonkie' van ons, bij Makkum. Niet minder erg, maar ik ben opgelucht.

Heelhuids bereikte ik Kornwerd en werd verleid daar te blijven door de vele bootjes van 'ons' die er voor de nacht waren gaan liggen. Eindelijk een goede nacht maken.

Maandag

Rond een uur of zeven ben ik toch wakker. Ik draai me om en probeer te slapen. Het regent hard op het dek. Dan voel ik dat mijn voeteneind nat is. Ik snap hem al: de dekdoorvoer die er af is gerukt door een schoot. Een open gat onder de mast. Ik prop er een keukendoekje in, dat helpt maar kort natuurlijk. Ik kleed me zuchtend aan, met dit weer voel ik me plots van suiker. Ik heb er niet echt zin in zo.

Gisteravond bij aankomst was de boot één chaos. Alles door elkaar gegooit, over de vloer, natte zool. Ik was een kop thee gaan drinken op de Kobaia, de enige waar nog licht brande. Om even bij te komen in een opgeruimde, warme boot.

Nu is het tijd om op te ruimen. En ontbijten. Als alles aan kant is, en de maag gevuld, keert de zin ook weer terug. Ik hoor bootjes starten, de brug zal gaan draaien! Gauw er achter aan. In de sluis denk ik voor de verandering eens vast te leggen aan stuurboord met een achterlijn met de motor in het werk. De boot doet niet wat ik wil: met de wind op de kop draait ze 180 graden, zodat ik achterstevoren in de sluis kom te liggen.

Gelukkig is er nóg een stuurman niet wakker, dus kunnen we de schaamte delen. Achteruit varen we de sluis uit.

Naar Makkum, het eerste doel, maar anderhalve mijl. Ik hoef er alleen nog maar een selfie te maken. Ook hier een komen en gaan van deelnemers. Als ik weer los maak, breekt de zon door, een goed teken! Ik begin er zowaar weer schik in te krijgen.

Eerst de bonusmijlen varen van de extra opdracht die door het lot bepaald werd: ik gooide 6 dus mag ik hier voor het windpark naar het zuiden kruisen. Het weer is nu mild, de stoeprandjes in het IJsselmeer doen de Janneke nog niet struikelen.

Ik dacht eerst naar Medemblik te gaan, en dan helemaal oostwaarts naar Lemmer, dat vandaag bezeild is. Medemblik schrap ik vandaag, want de dobbelmijlen maken het te ver om.

Zo mis ik weer een kans op gezelligheid, dat is wel spijtig, ik vaar net om de kluitjes jachten heen of arriveer als iedereen al in diepe slaap is.

Lemmer is ver en blijft ver, ook al is het vlot zeilen met halve wind. Nét voor middernacht zeil ik binnen, langs een grote charter die ankert (?) bij de kop van de haven. Het zal een deelnemer van de Beurtvaart zijn.

Ik zeil door tot de oude sluis, want tijdens stroomdraaien in de nacht heeft mijn dieseltje onder helling lucht gehapt en wil dus niet lopen. Snel een selfie gemaakt en de motor ontvlucht. Ik laat hem lopen om de accu weer op te laden. Omdat de wind gaat aantrekken zet ik een rif.

Terug westwaarts glij ik eerst langs de dijk. Ze zijn hier zuinig met verlichte tonnen, zonder de digitale kaart op de plotter zou dit ondoenlijk zijn. Dan weer het IJsselmeer op, het is een sterrennacht, helder, ik zie zelfs de vuurtorens in het noorden hun bundels werpen. Het wordt een lange nacht, maar het is goed te doen. Ik waag zo nu en dan een kort slaapje, ver buiten de reguliere vaargeulen.

Om half vier laat ik het anker vallen in de luwte bij Andijk. Slapen!

Dinsdag

De Janneke zwaait achter haar anker in de vroege morgen. Alsof ze er alweer vandoor wil. Ik ben net wakker geworden, het schemert, half acht. Een windvlaag doet haar draaien, ik zie dat we dichterbij de haveningang terecht gekomen zijn dan ik dacht.

Het wordt nog een zware laatste dag. Hoorn is zeker niet bezeild, de Trintelhaven achter het Enkhuizer Zand ook niet. Dat wordt hakken.

Nou, eerst maar een stempel halen in Medemblik, dat gaat vlot met ruime wind.

Terug naar Enkhuizen zet ik de Canto Ostinato op van Ten Holt. Daar ben ik wel voor in de stemming, even een cool down na deze hectische dagen.

In de Compagniehaven tank ik HVO100 en haal er gelijk een stempel. Dan vlot door de sluis, aan de andere kant staat een puist wind. Ik had er al een rif voor gezet. Voorbij de Appelhoek komen er een paar felle buien over, de enige die ik deze tocht op de kop heb gehad. Als we Hoorn aanlopen, breekt de zon door, een beloning na het harde werken.

In Hoorn verleid Milo me tot een patatje. Eindelijk wat gezelligheid. Ik had al los gemaakt, maar dacht toen: ik ben ook gek ook, ik blijf! Het was even zoeken, maar in snackbar Judith kan ik aan de patat-stoof.

Samen varen we terug naar Enkhuizen. Milo moet zijn dobbelmijlen nog maken, dus na het Krabbengat nemen we afscheid.

Nog maar even doorzetten en dan ben ik er, denk ik. Onder het genot van de Brit-Pop Grand Finale vaar ik naar de Trintelhaven.

Maar daar loopt het even anders: ik kom op de stenen bij het groene havenlicht, de KNRM moet me er vanaf helpen. Ze waren net aan het oefenen bij Urk, dat scheelt. Zonde hoor, een vlekje op deze verder perfecte tocht.

Woensdag

Bij daglicht valt er veel te babbelen, er liggen drie Waarschepen gezusterlijk naast elkaar. De finish volstrekt zich zoals de start: in alle rust glijden we naar de Flevo haven.

Het was weer een enerverende gebeurtenis. Op naar de 50ste!

Sam van Haaster / Janneke